

CONCEPTVERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING D.D. 6 JULI 2017 VAN DE COMMISSIE SAMENLEVING

Aanwezig de leden:

De heren Azannay (GL), Baaijens (AP) Brander (PvdA), Van der Bruggen (PvdA), El Aichi (CDA), Van Leeuwen (D66), Rutten (VVD), Smit (OPH), Spijkerman (D66), Trompetter (AP), Spijkerman (D66) en de dames Barth (CU), Dekker (D66), Huysse (GL), Van Ketel (SP), Özogul (SP), Sterenberg (VVD)

Afwezig:

De heer Botter (wethouder), de heer Van den Raadt (Trots) en mevrouw Simsek (CDA)

Mede aanwezig:

Mevrouw Taets van Amerongen-Ingram (secretaris), de heer Snoek (wethouder), mevrouw Langenacker (wethouder)

Verslag:

De heer Van Es

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter** opent de vergadering om 20.00 uur en heet alle aanwezigen welkom.

De **voorzitter** deelt mee dat in de Raadzaam van afgelopen dinsdag een brief staat van wethouder Van Spijk aan de commissies Ontwikkeling en Bestuur over de Omgevingswet. Op dinsdag 19 september wordt om 19.30 uur voor de gehele raad een sessie georganiseerd over de Omgevingswet. Vlak na de zomer ontvangt eenieder ter voorbereiding op deze bijeenkomst een enquête. In het najaar ontvangt de raad een uitnodiging om met andere raadsleden in de regio Zuid-Kennemerland in gesprek te gaan over thema's als mogelijke samenwerking en regionale omgevingsvisie.

2. Spreektijd voor belangstellenden (over niet op de agenda staande onderwerpen)

Er heeft zich niemand gemeld.

3. Vaststellen agenda

De agenda wordt doorlopen en ongewijzigd vastgesteld.

4. Vaststellen conceptverslag van de commissie van 8 en 15 juni 2017

Mevrouw **Jacobs** (AP) merkt op dat zij zich voor de vergadering van 15 juni 2017 had afgemeld.

Beide verslagen zijn hiermee vastgesteld.

5. Inventarisatie rondvraag en mededelingen door leden en collegeleden

Mevrouw Barth heeft een rondvraag voor wethouder Botter aangemeld. Deze is al beantwoord en straks wordt beoordeeld of deze nog besproken moet worden.

Mevrouw **Van Ketel** (SP) heeft twee vragen voor wethouder Snoek over jeugdzorg en een voor wethouder Langenacker over het experiment bijstand.

6. Instandhouding openbaar primair onderwijs 2017

Instandhouding openbaar voortgezet gymnasiaal onderwijs 2017

Instandhouding openbaar voortgezet onderwijs 2017

Wethouder **Snoek** zegt dat de heren Strijker en Elkerbout hiervoor aanwezig zijn. Mevrouw Kwint van het Stedelijk Gymnasium is wegens ziekte verhinderd.

Eerste termijn

Mevrouw **Dekker** (D66) geeft complimenten voor de goed gefinetuneerde jaarplannen. Er is al eerder uitgebreid over dit onderwerp gesproken en ook tijdens de behandeling van de Kadernota is het aan bod geweest. Betreffende Dunamare vraagt ze om verdere toelichting op het mogelijke risico dat op rijksniveau vereenvoudigd gefinancierd gaat worden, omdat hierdoor onder andere technische en nautische opleidingen problemen kunnen ondervinden.

De heer **Azannay** (GroenLinks) is tevreden over de transparante stukken. In het jaarplan van Spaarnesant is een bedrag van 1,2 miljoen euro opgenomen voor verduurzaming, in dat van Dunamare 2 miljoen euro. Zijn deze bedragen toereikend of zal er in de loop van de jaren meer geld bij moeten komen? Hij wil de gymnasia meegeven dat hij meer geïnteresseerd is in documenten die over Haarlem gaan; informatie over gymnasia in Amsterdam of Den Bosch kan hij zelf wel vinden. Hij is zich ook bewust van de verwachte groei en wil graag geïnformeerd blijven over groei en uitbreiding.

De heer **Rutten** (VVD) memoreert de recente gesprekken met diverse geledingen van de schoolbesturen en de raden van toezicht en stelt vast dat het allemaal heel goed in orde is. Hij dankt de wethouder voor de uitvoerige notitie die is verstrekt.

De heer **Smit** (OPH) vindt het duidelijke documenten en hoopt dat in de evaluatie de relatie kan worden teruggevonden tussen het papier van nu en de realisatie van later. Bij Spaarnesant wordt in het koersdocument gesteld dat de leidinggevendenden hun teamkwaliteit kennen. Hij is benieuwd of de leidinggevendenden -- hij wil dit ook graag weten van Dunamare -- hun eigen kwaliteit kennen en wil weten hoe deze is ontwikkeld en wordt bijgehouden. Hij vraagt tevens aan Spaarnesant en Dunamare hoe het op dit moment gesteld is met de personele voorzieningen, gezien de krapte op de arbeidsmarkt voor onderwijsgevendenden.

De heer **Brander** (PvdA) stelt dat de gemeente een bijzondere verantwoordelijkheid heeft voor het openbaar onderwijs en dat de gemeente dat kleine extra toefje graag levert. Hij sluit zich aan bij de gemaakte complimenten over de rapportages. Hij benoemt het belang van de keten van zorg en ontwikkeling waarvan de scholen deel uitmaken. Hij is daarom blij dat ook het CJG en de Sociale Wijkteams een goede verbinding met de scholen hebben om bij problemen er snel bij te kunnen zijn of nog beter ze te kunnen voorkomen. In de gesprekken met de schoolbesturen is ook over de schoolkeuze gesproken. Er is geconstateerd dat het het beste is als leerlingen hun keuze zo laat mogelijk maken. Goede schoolgebouwen helpen hier ook bij en hij vindt het belangrijk dat de gemeente bijdraagt aan de flexibiliteit daarin.

De heer **El Aichi** (CDA) sluit zich aan bij de gemaakte complimenten. Het CDA stelt op basis van de stukken vast dat er voldoende voorwaarden zijn om openbaar primair en voortgezet onderwijs in 2017 te realiseren. Hetzelfde geldt voor de stichting Zelfstandige Gymnasia, ondanks een verwacht tekort in 2018, wat wordt verevend door verwachte positieve resultaten in 2019 en 2020. De heer **Baaijens** (AP) sluit zich aan bij de vorige sprekers.

Wethouder **Snoek** dankt de fracties voor de gegeven complimenten. In antwoord op de heer Azannay over het Stedelijk Gymnasium zegt hij dat het goed is om de financiële positie van de stichting als geheel te beschouwen, omdat deze ook van invloed kan zijn op het Stedelijk Gymnasium in Haarlem. Mocht de gehele stichting onderuitgaan, heeft Haarlem ook een probleem. Mede daarom lijkt het hem toch van belang om de stukken in de gehele breedte met de commissie te delen.

De heer **Elkerbout** (Spaarnesant) dankt de fracties voor de complimenten en gaat in op de gestelde vragen. De eerste vraag gaat over de investeringen die worden gedaan in duurzaamheid. Het genoemde bedrag omvat naast duurzaamheid ook andere doelen. Haarlem heeft in totaal wat

duurzaamheid aangaat een verouderd schoolbestand. De raad heeft inmiddels besloten om de strategische keuzen op dit vlak voor de komende periode te ondersteunen, inclusief forse financiële consequenties. De verwachting is dat de gebouwen op langere termijn aan de duurzaamheidswensen zullen voldoen. In het plan wordt specifiek een investering in zonnepanelen genoemd, omdat Spaarnesant hiertoe in staat was vanwege de liquiditeitspositie op dat moment en op de lange termijn de terugverdieneffecten kan inboeken waardoor het een verstandige investering is.

Een andere vraag gaat over het strategisch personeelsbeleid. De opmerkingen in het koersplan moeten zo worden geïnterpreteerd dat het er niet om gaat dat op dit moment niet bekend is wat de kwaliteit van de afzonderlijke personeelsleden is, maar dat een beweging wordt ingezet om te bekijken welke gezamenlijke kwaliteiten er op een school nodig zijn. Dat is een nieuwere richting om naar het personeelsbestand te kijken. Om een school verder te ontwikkelen, moet worden gekeken naar een samenspel van mensen met verschillende, maar aanvullende kwaliteiten. Dat de leidinggevendenden even buiten beschouwing zijn, mag niet tot de conclusie leiden dat van hen de kwaliteiten niet bekend zijn. Sterker nog, hij meent, na twee jaar in het po te hebben rondgelopen, de conclusie te kunnen trekken dat de kwaliteit van de directeur een buitengewoon bepalende factor is voor de kwaliteit van de scholen.

De heer **Smit** (OPH) zegt dat zijn vraag was ingegeven door het feit dat er een kwaliteitsaspect wordt gevraagd van de directeur van de scholen - het kennen van het team door hun individuele en gezamenlijke kwaliteiten - maar dat die vaardigheid om dat goed te kunnen in de directeur aanwezig moet zijn. Bewaakt het college van bestuur die kwaliteit van de directeurs?

De heer **Elkerbout** (Spaarnesant) geeft aan dat nu vooral wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een gezamenlijke taal en een gezamenlijk systeem om naar teamkwaliteit te kijken. Daarbinnen gaat het in de eerste plaats om de vaardigheden van de directeur.

Verder is er nog een vraag gesteld over de leeftijd van het personeel en de strategische planning op dat punt. Het personeel in het primair onderwijs is een knelpunt aan het worden; dit wordt ook landelijk gezien. Dit wordt al lang geweten, maar door diverse maatregelen manifesteert dit probleem zich steeds iets later, waardoor het niet zo ingrijpend lijkt te zijn. Spaarnesant zet in op beleid om een goede werkgever in de omgeving te zijn, ook aantrekkelijk voor jong personeel. Het heeft de volle aandacht, maar hierbij is ook de steun van de landelijke politiek nodig. Hij tekent erbij aan dat het maar de vraag is of de bewegingen die nu mogelijk gemaakt gaan worden, wel op tijd komen.

De heer **Smit** (OPH) wil weten of de heer Elkerbout verwacht de vraag inderdaad te kunnen opvangen, inclusief de rol van goed werkgever. Of denkt hij dat Spaarnesant op dat front in de loop van de komende jaren zal vastlopen?

De heer **Elkerbout** (Spaarnesant) antwoordt dat de leeftijdsopbouw er nu vrij evenwichtig uitziet. Het lukt tot nu toe nog steeds goed om de ontwikkelingen op te vangen. Het knelpunt ligt momenteel vooral bij de incidentele vervangingen. Het komt weleens voor dat er geen leerkracht is voor een groep en dat is heel ontregelend voor de school, de ouders en de kwaliteit van het onderwijs. Er wordt door de scholen samengewerkt in het regionaal transfercentrum, een gemeenschappelijke inspanning van de schoolbesturen in de regio om vervangers te kunnen binden met vaste contracten.

De heer **Smit** (OPH) vraagt of in de grootste nood door een schooldirecteur wordt overwogen om zelf voor de klas te gaan staan.

De heer **Elkerbout** (Spaarnesant) bevestigt dat dit een enkele keer wel voorkomt, maar uiteraard een laatste redmiddel is.

De heer **Strijker** (Dunamare) antwoordt op de vraag naar de vereenvoudiging van bekostigingsstelsel dat die eraan komt. Het wachten is op de progressie in Den Haag. Alle partijen in de Tweede Kamer willen deze vereenvoudiging, maar daar zitten herverdeeffecten aan vast. Het lijkt erop dat het technisch vmbo er na de herverdeling slechter af is dan in de huidige situatie, hoewel Dunamare er hard voor lobbyt en de huidige bewindspersonen daar gevoelig voor zijn. Dit is niet wenselijk, mede omdat dit schooltype geen populair schooltype is en in Haarlem al techniekonderwijs verloren gaat. In alle modellen ziet het er wel naar uit dat Dunamare als geheel erop vooruitgaat. Het vraagstuk dat zich dan aandient, is of het schoolbestuur moet gaan herverdelen of dat moet worden vastgehouden aan het uitgangspunt “geld volgt de leerling”.

Mevrouw **Dekker** (D66) wil weten of verlies aan techniekonderwijs een fait accompli is of een verwachting voor de korte termijn.

De heer **Strijker** (Dunamare) zegt dat dit proces al jaren gaande is. Voorheen zaten er enorme lts'en in Haarlem, maar die zijn verdwenen. Er is nog wat mediatechniek over in het Haarlem College en wat bouwtechniek en aanverwante opleidingen in het Sterren College, maar die laatste verliezen ook in hoog tempo leerlingen. Er wordt uiteraard gestreefd om techniekopleidingen regionaal in stand te houden, maar in Haarlem staat techniek onder grote druk. Haarlem is geen stad van techniek waar het de keuze van jonge mensen betreft.

Het budget voor verduurzaming is lang niet genoeg, maar het vormt wel een belangrijke aanzet. In het SOH staat een (gedeelde) ambitie, dus deze moet gedeeltelijk door gemeenten worden ingevuld en gedeeltelijk door schoolbesturen. Het gaat dan niet alleen over het besparen van energie, maar ook over frisse scholen. Er is veel te weinig zuurstof in veel klaslokalen en dat komt de geestelijke vermogens niet ten goede. Dunamare is bezig te onderzoeken wat maximaal kan worden gedaan en kijkt naar terugverdiëntijden van twaalf tot vijftien jaar bij investeren in duurzame energie (zonnepanelen en isolatie), rekening houdend met risico's die worden gelopen want op termijn zal ook in deze regio verdere krimp optreden. Deze investeringen worden altijd gekoppeld aan het groot onderhoud.

Voor alle leidinggevenden die dat willen, houdt Dunamare een "talentscan", waarin ze hun eigen kwaliteiten en tekorten kunnen zien. Er wordt gewerkt met een academie om aan de tekorten te kunnen werken. Een van de voordelen hiervan is dat het doorgroeit binnen de eigen organisatie kan bevorderen. De personele voorziening in de toekomst vindt hij zorgelijk. Het grote continuïteitsrisico voor de scholen is het personeel, niet de financiën en ook niet de gebouwen. Om dit voor te zijn, is Dunamare ook een opleidingsschool. Er wordt samengewerkt met twee hogescholen en een universiteit om jonge mensen op te leiden met als neven doel dat ze binnen Dunamare werkzaam willen blijven. Er kan momenteel niet gegarandeerd worden dat in de toekomst voor elke klas een bevoegd docent zal staan. Er wordt wel nagedacht over slimme manieren van het organiseren van onderwijs om de kwaliteit en bekwaamheid intact te houden. Dit is contra Den Haag, waar de focus blijft liggen op de bevoegdheid.

De heer **Smit** (OPH) wil weten of het personele probleem te maken heeft met vergrijzing. Daarnaast is hij benieuwd of het zo lastig is om goede directeuren te vinden doordat de opleiding in den lande niet toereikend is, waardoor er geen theoretische instroom kan komen, of doordat het vak niet zo aantrekkelijk is.

De heer **Strijker** (Dunamare) zegt dat het goed mogelijk is om aan teamleiders en adjunct-directeuren te komen, maar de stap naar het eindverantwoordelijk leiden van een school wordt door velen niet geambieerd. De redenen daartoe zijn te omvangrijk om hier te bespreken.

De **voorzitter** benadrukt dat het hier op macroniveau over de instandhouding van het onderwijs gaat en vindt deze vraag te gedetailleerd.

De heer **Smit** (OPH) reageert dat dit juist gaat over het in stand houden van het onderwijs.

De **voorzitter** zegt dat hij de rest van de commissie er non-verbaal anders over ziet denken en wil het hierbij laten.

De heer **Azannay** (GroenLinks) wil weten of er voor het personele probleem een taak is weggelegd voor de lokale overheid.

De heer **Strijker** (Dunamare) zegt dat op dit moment, bijvoorbeeld via de VO-raad, maximaal druk wordt uitgeoefend op de nu onderhandelende partijen om anders tegen dit probleem aan te gaan kijken. Zodra er een groot initiatief nodig is, klopt hij graag bij de gemeenteraad aan. Hij komt bij de laatste vraag over de samenwerking het CJG. Deze is uitstekend en hij is er blij mee dat dit zo goed gaat. De leerlingen zo laat mogelijk laten kiezen, is vooral een stelselkwestie. Deze is in Haarlem extra moeilijk, omdat de scholen nogal smal zijn in vergelijking met andere gebieden.

Tweede termijn

Mevrouw **Dekker** (D66) haakt aan bij het laatste punt van de heer Strijker, de verkaveling. Is dat iets wat de gemeente kan aanpakken? Is dat iets wat ook beter in het so kan worden neergezet?

De heer **Strijker** (Dunamare) antwoordt dat de verkaveling is zoals zij is en op zich zit daar ook veel waarde in. Waar het mogelijk is om bij te schaven, wordt dit gedaan. Binnenkort wordt de loting weer geëvalueerd, hierbij is de commissie ook betrokken. Er wordt op verzoek van schoolbesturen van het primair onderwijs dan ook gekeken hoe met dubbeladviezen moet worden omgegaan. Er zijn ook wat bredere scholen en er zal worden gekeken hoe die een rol kunnen gaan spelen, want dat is tot op heden nog niet gedaan.

De **voorzitter** concludeert op basis van wat is besproken dat deze drie voorstellen als hamerstuk naar de raad kunnen worden gebracht.

7. Benoeming twee leden Raad van Toezicht Spaarnesant

Eerste termijn

De heer **Azannay** (GroenLinks) snapt goed dat het om de bevoegdheid van de raad gaat en dat door de benoemingscommissie voorbereidend werk wordt gedaan, maar vindt het lastig om een oordeel te geven over personen die hij persoonlijk niet heeft gesproken.

De **voorzitter** vertaalt zijn standpunt dat het beter zou zijn om deze rituele stap aan het college te delegeren en het college te vragen om een voorstel te doen.

Wethouder **Snoek** begrijpt dit standpunt goed, want hij kijkt er zelf ook zo tegenaan. Als al door de benoemingscommissie van de school na een onderzoekstraject twee kandidaten zijn geselecteerd, past het het college om enkel een lichte toets te doen, vast te stellen dat er een goed selectieproces heeft plaatsgevonden en de raad te informeren dat het college deze mensen gesproken heeft. Als de commissie er prijs op stelt, kan hij een voorstel doen om de verantwoordelijkheid terug te leggen naar het college. Hij hoort graag de mening van de commissie hierover.

Tweede termijn

De heer **Brander** (PvdA) zegt dat hij nog een kort zeurpuntje heeft. De raad heeft bij de benoeming cv's in geheimhouding gekregen, terwijl de namen openbaar zijn. Het zijn goede mensen, daarover bestaat geen twijfel. Als je ze op LinkedIn opzoekt, zie je direct welke vracht aan ervaring ze hebben. Is het niet handiger om een wat geschoond cv meer toegankelijk te maken? Het lijkt alsof het een geheim is, maar dat is niet waar.

Wethouder **Snoek** hecht net als de heer Brander aan zo veel mogelijk openbaarheid. Over de cv's heeft hij zich dat ook afgevraagd. De mensen die gesolliciteerd hebben, hebben echter een cv opgesteld die is gericht op deze functie, mogelijk net iets anders geordend dan het cv dat op LinkedIn te vinden is. Daarnaast is aan de sollicitanten aan het begin van de procedure niet gemeld dat de cv gepubliceerd zal worden. Vanwege dit feit heeft hij begrip voor het schoolbestuur om dit in dit geval niet te doen. Daarnaast is hij wel bereid om een volgende keer direct naar LinkedIn-informatie te verwijzen.

De heer **Brander** (PvdA) is het hiermee eens, omdat in het verstrekte cv ook privé-informatie is verstrekt die hij helemaal niet hoeft te weten. Voor een volgende keer lijkt het hem belangrijk om het iets meer open te maken, omdat het er nu op lijkt dat de informatie over de personen geheim wordt gehouden terwijl dat niet de intentie is.

De heer **Rutten** (VVD) wil ook een duit in het zakje doen. Hij zegt dat hem wordt gevraagd om het cv te toetsen aan het profiel. Hij doet dit aan de hand van het cv en niet aan de hand van een LinkedInprofiel.

Wethouder **Snoek** reageert dat de commissie het cv wel degelijk heeft ontvangen en dus in staat is gesteld om het te toetsen.

De heer **Rutten** (VVD) zegt dat hij het geheim heeft gekregen en dat het hem in staat stelt om te toetsen of de kandidaat aan het profiel voldoet. In het cv staat informatie die in het LinkedIn-profiel niet terug te vinden is. Hij snapt beide standpunten en oppert het zoeken naar een combinatie van beide.

De **voorzitter** komt terug op de oproep van de heer Azannay over het delegeren van de raadsbevoegdheid naar het college. Het advies van het presidium zal zijn om terughoudend te zijn met het weggeven van de raadsbevoegdheid. Hij legt aan de commissie de vraag voor of er behoefte is om een voorstel van het college te ontvangen.

De heer **Rutten** (VVD) geeft aan dat zijn fractie dit niet wil. De statuten van Spaarnesant zijn duidelijk. Deze zijn hier overigens besproken. De ultieme verantwoordelijkheid voor de benoeming van de raad van toezicht ligt bij de gemeenteraad, inclusief zaken als schorsing en ontslag. In het zeldzame geval dat dit zich zou voordoen binnen de raad van toezicht, zal er iets aan de hand zijn binnen het schoolbestuur en binnen de interne governance. Hoewel hij de wethouder vertrouwt, vindt hij het beter dat de gemeenteraad niet achteraf wordt geïnformeerd over het ontslag van een toezichthouder. Als er echt iets aan de hand is binnen een van de stichtingen, wil hij het probleem in de commissie bespreken en wil hij er niet achteraf door de wethouder over worden geïnformeerd.

Mevrouw **Özogul** (SP) is het hiermee eens. Ze stelt dat dit het enige is waar de raad naar kan kijken. Ze wil graag het cv zien om te beoordelen wie wordt benoemd en wil tevens de bevoegdheid houden waarnaar in de statuten wordt verwezen.

De heer **Azannay** (GroenLinks) kan na de woorden van de heer Rutten niet anders dan op zijn suggestie terugkomen en stelt voor het vooral conform de statuten te blijven doen.

De **voorzitter** geeft aan dat dit duidelijk is; het scheelt het college weer het maken van een voorstel. Hij constateert dat dit voorstel als hamerstuk naar de raad kan worden gebracht. Hij dankt de heren Strijker en Elkerbout voor hun bijdrage en wenst mevrouw Kwint van harte beterschap.

8. Kans voor alle Haarlemse kinderen

Hiermee wordt voorgesteld de toezegging update minimabeleid en de motie “Kansen voor ieder kind” af te doen

Eerste termijn

Mevrouw **Sterenberg** (VVD) meent dat alle kinderen een kans verdienen op een mooie toekomst, ongeacht de portemonnee van de ouders. Enkele voordelen uit deze nota komen ook bij de ouders terecht. Haar fractie hoopt dat deze ouders met het geld dat uiteindelijk wordt bespaard, verstandig zullen omgaan.

Mevrouw **Özogul** (SP) is verbaasd over dit standpunt. De VVD pleit altijd voor “eigen kracht” en nu denkt mevrouw Sterenberg dat deze mensen het niet zelfstandig kunnen.

Mevrouw **Sterenberg** (VVD) begrijpt de vraag niet.

Mevrouw **Özogul** (SP) legt uit dat mevrouw Sterenberg zegt dat ze hoopt dat de ouders verstandig met het geld zullen omgaan. De VVD spreekt altijd over “eigen kracht” en “zelfredzaamheid”, maar lijkt er nu bij voorbaat al van uit te gaan dat de minima niet goed met geld zou omgaan. Ze vindt dit raar.

Mevrouw **Sterenberg** (VVD) zegt dat bij sommige onderwerpen het bekend is hoe het ervoor staat. Veelal is het zo dat als er geen of weinig geld is – mevrouw Özogul beweert ook altijd dat mensen hierdoor geen keuzen meer kunnen maken – dit komt door keuzen die niet altijd verstandig zijn, want het is in Nederland niet onmogelijk om geld te verdienen. Als bijvoorbeeld kinderbijslag wordt ontvangen, is het geen verstandige keuze om een nieuwe tv te kopen.

Mevrouw **Huysse** (GL) is ook verbaasd. Er zijn niet alleen mensen die onverstandig met geld omgaan, maar ook mensen die pech hebben in het leven. Zij kunnen op een gegeven moment zonder middelen komen te zitten, maar kunnen wel verstandig met geld omgaan. Ze vindt het een onaangename frame.

Mevrouw **Sterenberg** (VVD) onderkent dit. Het is een frame en ze past deze niet op iedereen toe. Ze hoopt alleen dat beide ouders er verstandig mee omgaan, net zoals mevrouw Huysse er niet van uit zal gaan dat iedere Haarlemmer duurzaam met het afval wil omgaan. Ze snapt de reacties niet en vindt het voeren van een semantische discussie over het woord “verstandig” zinloos, want ze is heel positief over de nota die wordt besproken. De VVD ziet vooral uit naar de resultaten van de stappen die gezet gaan worden. Enerzijds loopt Haarlem voor op SER-adviezen en anderzijds

achter. In de nota wordt ook even de 120% inkomensgrens genoemd en ze vraagt of deze alleen wordt gebruikt voor het van toepassing verklaren van het kindpakket. Ze vreest dat hierdoor een enorme lastenpost erbij wordt gehaald. Tijdens de bespreking van de kadernota heeft de SP hierover nog een motie ingediend. Er is voorberekend dat dit ruim vier ton zal gaan kosten en zo veel geld krijgt de gemeente niet extra van het Rijk. Als dit breder wordt toegepast, komt het ten goede van iedereen die binnen die inkomensgrens valt, ook als er geen kinderen zijn. Ze is benieuwd hoe de wethouder het ziet.

Het innaturaprincipe blijft dit jaar nog een beetje achter. Ze benadrukt het belang om ervoor te zorgen dat het voordeel echt bij het kind komt te liggen. In andere gemeenten zie je daarvoor soms zelfs een webshop, waar keuzen gemaakt kunnen worden voor de besteding van de middelen.

Enkele voorbeelden hiervan heeft ze gevonden op kindpakketwijzer.nl

Over de fietsen en laptops die zullen worden verstrekt, vindt ze dat daarbij ook moet worden ingezet op duurzaamheid. Veel kinderen groeien op met gebruikte fietsen en ze is benieuwd of in dat licht gebruik kan worden gemaakt van Paswerk, omdat daar immers fietsen worden opgeknapt. In de nieuwe beleidsregels leest ze helaas niets terug over de voorwaarden voor toekenning van een fiets of laptop. Ze vreest dat dit een grijs gebied gaat worden en dat mensen er daardoor minder snel gebruik van zullen maken.

De vroegschoolse educatie is met nadruk in het SER-advies teruggekomen en ze vindt dit niet terug in deze nota. Ziet de wethouder nog extra kansen bij extra inzet op dit punt?

De heer **Spijkerman** (D66) vindt het heel belangrijk dat kinderen de mogelijkheid wordt geboden om hun talenten te ontwikkelen. Positief aan de nota vindt hij dat het college al iets heeft gedaan met de aangenomen motie over het goed gebruik kunnen maken van wetenschappelijke inzichten, zoals de pilot mobility mentoring. Twee maanden na het aannemen van de motie heeft het college Platform 31 al bereid gevonden om samen met Haarlem, als eerste gemeente in Nederland, deze pilot te starten. Ook positief vindt hij dat het college verbinding zoekt met bestaande organisaties die de doelgroep al goed kennen en in beeld hebben.

Zijn fractie heeft vraagtekens bij de bestuursafpraak waarin wordt gesteld dat “in natura” heel belangrijk is. In dit licht herkent hij zich in de gevoerde discussie over “eigen kracht”. D66 is een partij die vertrouwen heeft in de eigen kracht van mensen in het algemeen en minima in het bijzonder. Hij onderkent dat je je onder stress wellicht anders zult gedragen, maar vraagt zich af wat de ratio is achter het belangrijk vinden van het verstrekken in natura. Hij vraagt de wethouder hierover helderheid te bieden.

Mevrouw **Huysse** (GL) begrijpt dat die stelling niet uit de lucht is komen vallen, want er is kennis en ervaring opgedaan dat voor mensen die in die krappe situatie zitten, het handig kan zijn dat bepaalde zaken in natura worden verstrekt. Kan de heer Spijkerman ermee akkoord gaan dat dit het geval kan zijn of is hij principieel tegen het leveren van zaken in natura?

De heer **Spijkerman** (D66) had de indruk dat GroenLinks en D66 hierin bondgenoten waren. Het belangrijke element voor D66 is dat er zo veel mogelijk keuzevrijheid en maatwerk mogelijk is. Als uit een hele lijst van naturaproducten kan worden gekozen, is dat ook een goede inzet. Hij is vooral benieuwd naar de ratio achter het belang om in natura te verstrekken.

Mevrouw **Sterenbergh** (VVD) geeft aan dat het geld dat voor het kind bedoeld is, bij de ouders op de rekening wordt gestort. Als ouders weinig geld hebben en dagelijks keuzen moeten maken over de uitgave van het geld, is de kans dat het kind een skateboard krijgt terwijl er nog allerlei rekeningen liggen, kleiner. Dit geld is juist bedoeld om het kind mee te laten doen met de andere kinderen. Via de innaturaverstrekking zorg je ervoor dat het geld echt bij het kind terechtkomt.

De heer **Spijkerman** (D66) is op de hoogte van het standpunt van de VVD.

Mevrouw **Özogul** (SP) kan zich voorstellen dat als mensen schulden hebben, ze geld dat ze voor hun kind(eren) ontvangen zullen besteden aan het verminderen van die schulden. Er blijft dan geen geld over om een keuze te maken voor hetgeen voor het kind gekocht zou moeten worden. Ze vindt het heel goed dat in natura wordt verstrekt.

De heer **Spijkerman** (D66) vervolgt met een tweede punt dat hij wil aanhalen. In de nota staat dat de kanalen van nieuwsbrieven en netwerkbijeenkomsten gehanteerd gaan worden om kennis over deze regeling te verspreiden. Hij vindt deze ouderwets en niet-interactief en roept het college op om het ook te doen via social media die deze kinderen en hun ouders gebruiken. Hij vraagt of hierover is nagedacht.

Zijn derde opmerking gaat over het project “kinderen aan zet”. Gelukkig is er een innovatieregeling binnen het sociaal domein. Daarmee is al het nodige gedaan, maar één ding is nog niet geregeld. De innovatieregeling voorziet erin dat in het eerste jaar een bepaald bedrag wordt gegeven. Als het project “kinderen aan zet” in 2017 goed wordt geëvalueerd, hoe kan er dan voor worden gezorgd dat dit project ook in de toekomst een meerwaarde kan blijven en gefinancierd kan worden? Moet er dan iets wat minder goed functioneert uit de basisinfrastructuur worden weggehaald of heeft de wethouder er andere oplossingen voor?

Mevrouw **Sterenbergh** (VVD) stelt dat de continuïteit van een succesvolle innovatie een terugkerend probleem is. De vraag zou eigenlijk moeten zijn wat er in zo’n geval wordt gedaan. De heer **Spijkerman** (D66) is het hier helemaal mee eens. Precies dit heeft zijn fractie in februari bij de wethouders Botter en Langenacker naar voren gebracht. Wethouder Botter heeft toen toegezegd dat hij met een notitie hierover zal komen. Hij hoopt dat deze spoedig beschikbaar is. De heer **Smit** (OPH) steunt de opmerkingen van mevrouw Sterenbergh. Hij heeft een vraag over mensen die vanaf meer dan 120% in de armoedeval terechtkomen. Is de wethouder er voldoende van overtuigd dat deze mensen gevonden worden? Het gaat daarbij natuurlijk om de kinderen. Heeft de wethouder het idee dat Haarlemmers die van 140% naar 120% terugvallen, weten dat ze in aanmerking kunnen komen voor een toeslag? Als dit niet het geval is, zijn er dan manieren om die mensen beter te bereiken?

Mevrouw **Sterenbergh** (VVD) merkt op dat dit alleen nog maar verkend wordt. Het is nog geen feit dat ouders met kinderen met een inkomen van 120% van het sociaal minimum daarvoor in aanmerking komen.

De heer **Smit** (OPH) erkent dit. Dit is nog niet de praktijk van vandaag. Het gaat hem erom of het kan lukken als het gaat werken.

Mevrouw **Van Ketel** (SP) zegt dat het een lijvig, maar mooi rapport is. Ze is trots op de weg die de gemeente hiermee is ingeslagen. Er zijn nog twee zaken waar ze mee zit. Alleenstaande ouders met enkele kinderen gaan er redelijk op vooruit, maar stellen gaan er behoorlijk op achteruit. Ze vindt dat hier nog even nader naar moet worden gekeken. Het tweede punt is de HaarlemPas. Kan daar niet meer mee worden gedaan? De mensen in Haarlem kunnen hier niet veel mee, terwijl in andere steden te zien is dat dit wel kan.

Mevrouw **Özogul** (SP) heeft een vraag over mensen die wel boven 115% verdienen, maar door welke oorzaak ook drie jaar in de schuldhelpverlening terechtkomen. Het inkomen is redelijk hoog, maar het besteedbare inkomen is vrij laag. De kinderen uit deze gezinnen bevinden zich ook in armoede. Ze vraagt of deze kinderen ook gebruik kunnen maken van deze regels.

Mevrouw **Huysse** (GL) is uiteraard blij dat extra voorzieningen voor kinderen in Haarlem nu vorm gaan krijgen. Het is wel van groot belang dat hierover goed gecommuniceerd moet worden, want voor sommige mensen is het niet vanzelfsprekend dat ze bestaan. Ze is benieuwd hoe het college de communicatie vorm wil geven. Daarnaast is ze nieuwsgierig naar het succes van de voorzieningen en ze vraagt de wethouder de commissie hier met enige regelmaat over te informeren. Mogelijk kan de commissie ook meedenken over nieuwe mogelijkheden voor verbeteringen. Ze roept daarnaast de gemeente op voortdurend met vernieuwing bezig te zijn en te blijven, want vernieuwing hoeft niet alleen van buitenaf te komen.

De heer **Spijkerman** (D66) vraagt haar hoe zij praktisch zou willen zien dat het genoemde project, mits het succesvol is, kan blijven.

Mevrouw **Huysse** (GL) neemt aan dat het college hiertoe een voorstel zal doen.

De heer **Spijkerman** (D66) vraagt haar hoe ze dat in algemeenheid ziet. Vindt zij dat als er goede projecten van buiten komen, deze in de plaats mogen komen van minder goed functionerende projecten in de huidige infrastructuur?

Mevrouw **Huysse** (GL) reageert dat de allereerste vraag dan is wat “minder goed functionerend” inhoudt. Er zijn veel zaken die aanvullend of verbeterend kunnen zijn voordat tot stopzetting wordt overgegaan. Ze kan hier niet in algemene zin antwoord op geven.

De heer **Spijkerman** (D66) vraagt of mevrouw Huysse vindt dat elk project binnen de basisinfrastructuur in Haarlem goed werkt.

Mevrouw **Huysse** (GL) antwoordt dat ze dat niet kan beoordelen.

Mevrouw **Jacobs** (AP) zegt dat haar fractie blij is met deze nota. Ze sluit aan bij de vragen over de gezinnen met een inkomen van 115% en 120% van het sociaal minimum, de fietsen en de

organisaties die zich bezighouden met activiteiten voor deze gezinnen. Zijn al deze organisaties al bekend en hoe wordt hieraan verder aandacht geschonken? In relatie tot het belang van gezond eten voor kinderen brengt ze het project uit het verleden in herinnering met de titel “gezond eten met een beperkt project”.

De heer **Van der Bruggen** (PvdA) deelt zijn eerste gedachte na lezing van deze nota: Kan er maar zo weinig voor zeven ton? Zijn fractie is nieuwsgierig naar het cijferwerk achter de voorgestelde maatregelen, want dat wordt gemist.

De **voorzitter** ziet en hoort om zich heen dat het cijferwerk wel degelijk is terug te vinden.

De heer **Van der Bruggen** (PvdA) zegt dat hij dan te snel gelezen heeft. De PvdA heeft ook enige zorg over het ouderwetse karakter van de voorgestelde communicatie. Hij pleit ervoor om het declareren zo eenvoudig mogelijk te houden. Als laatste zegt hij dat de motie wat zijn fractie betreft is afgedaan.

De heer **Brander** (PvdA) wil nog een opmerking maken over de verstrekking in natura. Vorig jaar heeft zijn fractie een mooi initiatief bezocht, de speelgoedbank. Dit is bij uitstek een voorziening die speelgoed en kinderkleding in natura kan verstrekken. Tot zijn verbazing heeft deze organisatie geen subsidie toegekend gekregen. Hij verzoekt de wethouder nog eens goed naar deze afgewezen aanvraag te kijken.

Mevrouw **Barth** (CU) leest in de motie dat nog steeds veel kinderen die in armoede leven, niet worden bereikt. Worden er inmiddels meer kinderen bereikt? Zijn er oplossingen gevonden om dit te verbeteren? Het geeft de ChristenUnie veel vertrouwen dat er met de kinderen zelf is gesproken, op scholen en via social media. Hoe is de respons geweest van kinderen en ouders op de acties via social media? Ze kan zich niet voorstellen om de gemeente tegen te komen op Facebook of WhatsApp, laat staan op Snapchat of Instagram, waar ook kinderen inmiddels veel gebruik van maken. Maakt de gemeente gebruik van deze laatste kanalen? Uit de gesprekken die op scholen zijn gevoerd, komt naar voren dat de wensen van de kinderen zeer divers zijn en dat er geen producten zijn die er echt uitsprongen. De ChristenUnie neemt aan dat als je dezelfde vragen vandaag aan deze kinderen zou stellen, je weer andere antwoorden zult krijgen. Zit er enige flexibiliteit in de producten die gekozen kunnen worden op de langere termijn? Kan er maatwerk worden toegepast? De situatie van kinderen verandert continu. Ze proberen soms in korte tijd veel diverse clubjes uit en kindernoden zijn altijd urgent; een kind weet nu niet wat het volgend jaar of soms zelfs volgende maand wil. Hoe wordt hiermee omgegaan?

In natura is zeker een optie, maar hoe ga je ermee om als ouders hun kind een laptop van 500 euro willen geven, 100 euro beschikbaar hebben en de natura-laptop een waarde van 400 euro heeft? Kunnen zij dan ook 400 euro van de gemeente ontvangen om die laptop van 500 euro te kopen? De ChristenUnie is benieuwd naar de verdere uitwerking van de nota en het effect voor kinderen in de dagelijkse praktijk. Ze is benieuwd naar de uitwerking van het SER-advies en vraagt de wethouder of bekend is wanneer deze gaat komen.

De heer **El Aichi** (CDA) pleit er net als de nota voor dat de Haarlemse kinderen meer kansen krijgen. Hij tekent erbij aan dat het van belang kan zijn om voorlichting op scholen over het omgaan met geld te combineren met de cursus “grip op geld”, die wordt aangeboden vanuit de schuldhulpdienstverlening.

Wethouder **Langenacker** zegt allereerst dat deze regeling aanvullend is op het pakket maatregelen dat er al is en inderdaad specifiek is bedoeld voor producten in natura. D66 vraagt hoe het Rijk dit heeft bedacht, want het is inderdaad een regeling vanuit het Rijk in samenspraak met de VNG. Het is belangrijk om juist de kinderen die in armoede leven die natura producten te bieden die zij nodig hebben om mee te kunnen doen, ongeacht wat het is: een laptop voor school, een fiets als transportmiddel, een skateboard als speelgoed, een winterjas als kledingstuk tegen de kou. Er zijn inderdaad altijd wel andere wensen, dat is gebleken uit de uitvraag die is gedaan. Juist de diversiteit aan wensen heeft gemaakt dat de gemeente inderdaad een webshop wil gaan inrichten. De gemeente wil deze graag beheren via de eigen site, maar dit vergt de nodige (veiligheids)maatregelen waardoor de realisatie wat vertraagd is. De planning is dat de webshop er in ieder geval in 2017 nog gaat komen. Ze voorziet dat daarin ook de keuzevrijheid voor kinderen in aanwezig zal zijn. Het doel is in ieder geval om de producten daar te brengen waar ze nodig zijn en de ouder “ertussenuit te halen”.

Op de vragen over inkomensgrenzen zegt ze het volgende. Het is inderdaad alleen nog maar een aankondiging om een verkenning te doen om aan de hand van de adviezen van de SER het percentage van 115% naar 120% te verhogen. Bij die verkenning wil het college de besteding en uitnutting van de regelingen op dit moment betrekken. Tevens wordt onderzocht of deze wijziging gefinancierd kan worden. Wat nu al wordt gedaan, is te proberen om de armoedeval zo veel mogelijk te beperken door voor mensen die nu al op 120% zitten nog steeds het deel van de kwijtschelding te verzorgen. 35% van het deel boven de 115% inkomen wordt uiteindelijk via regelingen kwijtscholden. De SP heeft eerder een motie ingediend over de inkomensloes. Dat is een ander type regeling, die ervoor zorgt dat als mensen drie jaar een lager inkomen hebben, ze een toeslag krijgen. Dat is een ander type maatregel, dat ook duurder is. Het nadeel van deze regeling is dat als mensen maar enigszins gaan werken, ze juist weer niet voor die regeling in aanmerking komen. De armoedeval werkt niet positief uit op die regeling, wel echter als de toeslag naar 120% wordt verhoogd. Uiteraard wordt de uitwerking van dit voorstel vergezeld door een dekking hiervoor binnen de bestaande middelen.

Enkele fracties hebben de aandacht gevestigd op communicatie. Het college zet nu het Fonds Urgente Noden (FUN) in voor de uitvoering van deze regelingen, omdat Haarlem nu nog niet de Stichting Leergeld in de regio heeft. Het Rijk zegt dat deze stichting geschikt is om in naturaproducten te gaan leveren, want de gemeente gaat dit niet zelf doen. FUN werkt met professionals die signaleren bij welke gezinnen iets extra's nodig is. Dit is de reden dat in de communicatie nu vooral de professionals worden aangesproken. In de toekomst met de webshop zal dit gaan veranderen. Dan zal ook worden gekeken hoe de kinderen zelf kunnen worden bereikt. Er is wel degelijk een overzicht van de kosten opgenomen. Over de speelgoedbank zegt ze dat ze de afwijzingsbrief al heeft bekeken. De gelden waar het hier om gaat, zijn niet bedoeld voor overhead maar voor de verstrekking van goederen in natura. Ze adviseert de speelgoedbank de aanvraag zo in te kleden dat duidelijk wordt dat de gelden terecht gaan komen bij de kinderen die het nodig hebben. Mensen in schuldenregelingen krijgen automatisch de HaarlemPas, ook als zij van een hoger inkomen en naar een lager inkomen gaan.

“Kinderen aan zet” is een nieuwe manier en relatief goedkoop. Als de commissie kan aangeven hoe zo'n initiatief kan worden verduurzaamd, vindt ze dit een initiatief dat binnen de bestaande middelen kan worden opgevangen. In het algemeen zegt ze dat in de basisinfrastructuur zowel tijdens als aan het einde van een periode steeds met elkaar moet worden gemonitord of de juiste dingen voor de juiste mensen worden gedaan.

Mevrouw **Sterenberg** (VVD) herinnert de wethouder aan de vraag over de fietsen en Paswerk en aan haar vraag of de toekenning van de fiets en laptop in de beleidsregels moet worden opgenomen.

Wethouder **Langenacker** geeft aan dat dit laatste wordt uitbesteed aan het FUN. Er zullen uiteraard afspraken moeten worden gemaakt, maar uiteindelijk gaat het erom dat de professionals na een huisbezoek moeten inschatten of in een specifieke situatie de fiets of laptop nodig is.

Mevrouw **Sterenberg** (VVD) ziet dit in, maar weet dat wel vaker iets door een externe partij wordt toegekend, terwijl in de verordening is opgenomen op basis waarvan het wordt toegekend. Ambtenaar **mevrouw ??** zegt dat de beleidsregel beschrijft wat mensen kunnen afdwingen bij de gemeente. Met contractpartners worden contract- of subsidieafspraken gemaakt waarin de voorwaarden zijn opgenomen.

Wethouder **Langenacker** vindt het voorstel voor de fietsen via Paswerk interessant. Dit is nu nog niet bij de afspraken betrokken. Uiteraard zal met Paswerk moeten worden afgestemd of dit mogelijk is. Ze zegt toe hierover met Paswerk in gesprek te gaan.

Tweede termijn

Mevrouw **Van Ketel** (SP) merkt op dat in Groningen mensen hun oude fiets weer moesten inleveren en dat hen werd geleerd eenvoudige reparaties uit te voeren. Ze vindt dat dat hier navolging verdient.

De heer **El Aichi** (CDA) haakt aan bij de stelling dat op termijn de gemeente de uitvoering zelf ter hand neemt. Op welke termijn is dit?

De heer **Spijkerman** (D66) sluit aan bij het voorbeeld van mevrouw Barth. Kan de wethouder aangeven of zo'n constructie van maatwerk mogelijk is? Jaren geleden hebben de raadsleden een

standaardlaptop gekregen. Velen vonden het een onding en daarom is er nu voor raadsleden een keuzebudget en kan iedereen zelf een keuze maken, desnoods aangevuld met eigen geld. Hij gunt deze kinderen ook zo'n keuze.

Mevrouw **Sterenbergh** (VVD) vraagt om welk geld de heer Spijkerman denkt dat het hier dan gaat. Ze denkt dat het een illusie is dat de ouders in zo'n situatie 100 euro hebben liggen om hieraan te besteden. Ze bevinden zich niet voor niets in een situatie dat ze aanspraak maken op deze regelingen. Is het wel verstandig dat het voor ouders mogelijk wordt daar 100 euro aan te besteden, terwijl er een goede voorziening voor is?

De heer **Spijkerman** (D66) suggereert dat een apparaat van 300 euro wellicht beter aansluit bij de wensen van het desbetreffende kind en moet daarop worden ingezet in plaats van op het standaardapparaat dat de gemeente voor 400 euro levert.

Wethouder **Langenacker** verwacht dat de eerder genoemde webshop in 2018 beschikbaar is. Tot die tijd is de uitvoering in handen van FUN. Zodra de Stichting Leergeld actief is, kan ook deze stichting worden ingezet voor de uitvoering. Ze vindt de suggesties van de SP rondom de fietsen interessant en zal deze met de partners bespreken. Het punt van D66 is zeker het overwegen waard. Wat in ieder geval al met de partners is besproken, is dat als een kind een specifieke opleiding volgt – een grafische bijvoorbeeld – en daarvoor een specifieke laptop nodig heeft, daar in ieder geval aan tegemoetgekomen wordt. Het punt van D66 is valide en ze zal er nog eens nader naar kijken.

Mevrouw **Huysse** (GL) zegt nog geen antwoord te hebben gehad op haar vraag om regelmatig feedback te geven op de doorgevoerde regelingen.

Mevrouw **Özogul** (SP) brengt in dat sommige scholen bepaalde eisen stellen aan een laptop of een iPad. Kan een kind dan zo'n apparaat vanuit dit fonds aanschaffen?

Wethouder **Langenacker** bevestigt dit laatste. Het gaat erom dat kinderen kunnen meedoen en dus zullen de eisen die de school stelt gevolgd moeten worden. Daardoor hebben kinderen het gevoel dat ze “erbij horen”.

Mevrouw **Özogul** (SP) vraagt vervolgens of een vereiste iPad die 600 euro kost voor een deel door de ouders moet worden betaald.

Wethouder **Langenacker** geeft aan dat dit een pilot is met bepaalde criteria. Later zal met elkaar moeten worden bekeken hoe dit kan worden verduurzaamd. Er is sowieso afgesproken dat de pilot na een jaar geëvalueerd zal worden om vast te stellen wat structureel wordt gemaakt en hoe een en ander bij de partners en bij de webshop wordt gelegd. De laatste vragen zijn uitvoeringsvragen en de antwoorden erop zullen in de praktijk naar voren komen. Het doel is om niet veel méér te doen, maar ook zeker niet minder te doen dan wat door een school wordt gevraagd. Als iets extra's wordt verlangd, heeft ze de indruk dat in overleg de partners hiertoe bereid zijn.

De **voorzitter** vraagt de commissie bij handopsteking of hiermee de motie is afgedaan. Hij constateert dat dit zo is. Na stemming constateert hij dat dit voorstel als een hamerstuk met stemverklaring naar de raad kan worden gebracht.

9. Realisatie effectief ondersteuningsaanbod in het kader van de Participatiewet

Mevrouw **Sterenbergh** (VVD) verwijst naar het kopje “participeren in wijk en stad”, waarin wordt aangegeven dat er wordt gezocht naar maatschappelijke bijdragen die bijdragen aan de stad zonder dat ze werk verdringen voor mensen met een onoverbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt. Ze vraagt de wethouder een overzicht te leveren van de activiteiten die hierbinnen vallen, de mensen die erbij betrokken zijn en hoe het wordt gestimuleerd. Het benodigde budget voor de verwervingswijze van dit stuk is toegekend in de kadernota. Het gaat niet eens zozeer om het budget, want de VVD wil dat iedereen die kan werken, ook aan het werk gaat. Het is immers het belangrijkste middel om te kunnen participeren en het vergroot de eigenwaarde. Veel mensen met een kleine afstand tot de arbeidsmarkt zijn inmiddels geholpen en de VVD vindt het terecht dat de inzet nu wordt verplaatst naar mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Voor die doelgroepen zullen enkele specifieke trajecten worden verworven, bijvoorbeeld de groepen 50+, ex-gedetineerde jongeren die uit het vso stromen, statushouders. Deze specifieke doelgroepen

vergen forse ondersteuning. Hoe kan worden verzekerd of aanbieders hiervoor zich in Haarlem bevinden en of de resultaten worden geboekt die de commissie verwacht? Daarnaast heeft de VVD uitgesproken voorstander te zijn van “ken je klant”. Alle punten in dat voorstel zijn nog niet uitgewerkt en daarom kijkt haar fractie uit naar de eerste verkenningen.

De heer **Brander** (PvdA) vindt dat het kennen van je klant en van je stad uitgangspunt nummer een is. Veel mensen hebben talenten en willen veel. De tegenprestatie is helemaal niet zo belangrijk, want mensen willen het zelf al wel. Het aandacht geven aan specifieke doelgroepen vindt hij interessant. Er zijn momenteel enkele nieuwe aanbieders die zich daarop richten. Hij heeft het college hierover recent een tip gegeven. Het lijkt hem in dat opzicht slim om gebruik te maken van commerciële bemiddelingsbureaus. Er zal nu met sociaal wijkteams aan de slag worden gegaan en deze worden ook met werk in verband gebracht. De PvdA vindt dat dit nog iets verder mag gaan. Werk en zorg kunnen elkaar wederzijds bekrachtigen. Op pagina 12 wordt opgeroepen om persoonlijke aandacht te activeren. Ook mensen die zonder enige moeite ander werk zouden kunnen vinden, helpt het als even met hen wordt meegekeken. In het verleden heeft de PvdA een motie ingediend over een mystery guest, nu wordt in dit voorstel gesproken over de inzet van een customer journey. Er wordt met een Haarlemmer meegegaan om te zien hoe zo’n procedure verloopt. Dit is naar zijn idee echt nodig, omdat dan helder wordt wat mensen doormaken. Tot slot staat hij even stil bij mobility mentoring. Hij complimenteert het college dat ook hiermee wordt aangesloten bij de werkelijke ervaring van Haarlemmers.

Mevrouw **Huysse** (GL) stelt dat het voor een aantal mensen toch moeilijk blijft om aansluiting te krijgen op een betaalde baan, ondanks de aantrekkende economie. GroenLinks vindt het positief om te lezen dat Haarlem een koerswijziging inzet om mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt te ondersteunen. Ze benoemt de diverse maatregelen en invalshoeken uit het voorstel en geeft aan deze te onderschrijven. GroenLinks is blij dat de evaluatie van het Poortmodel duidelijk inzichten geeft over het functioneren van de afdeling Sociale Zaken van de gemeente. Er blijken verbeterpunten te zijn en ze gaat ervan uit dat hier snel actie op wordt genomen. In haar ervaring geeft een tevreden klant minimaal een 8 en dat klinkt nog niet door uit de resultaten van dit onderzoek. Haar fractie is voorstander voor stageplaatsen voor ervaringsdeskundigen met als doel het verbeteren van het functioneren van een afdeling. Bij het rondetafelgesprek is de wens naar de bijzonderedoelgroepenafdeling weer geuit. In het verleden is met enige tegenzin besloten deze te integreren in de afdeling Sociale Zaken. Dit blijkt minder goed te hebben uitgepakt en ze hoopt dat wordt teruggekeerd naar een speciale aanpak voor de dak- en thuislozen.

Als laatste vraagt ze of de buurtbedrijven die er in Haarlem zijn, een rol kunnen spelen.

Mevrouw **Özogul** (SP) is tevreden dat er nu budget is voor re-integratietrajecten. De SP was al voorstander van het ken-je-klantprincipe en vindt het goed om te zien dat dit nu ook op de tweede groep wordt toegepast. Haar fractie vindt het belangrijk dat mensen hulp kunnen krijgen bij het opstellen van een cv. De SP heeft altijd aandacht gevestigd op bejegening, omdat dit heel belangrijk is voor mensen in de bijstand. Ze is blij dat de motie is opgepakt en er is gekeken naar wat mensen doormaken als ze een aanvraag indienen. Het is belangrijk om serieus te worden genomen en gelijkwaardig te worden behandeld. Ze vindt het positief dat nu, in samenwerking met de UWV, wordt gekeken naar de vier weken wachttijd alvorens je een uitkering krijgt. In het verleden was de SP tegen de afschaffing van de afdeling voor bijzondere doelgroepen. Recent heeft de SP gesprekken gevoerd bij de daklozenopvang en daaruit is ook de wens naar voren gekomen voor toch weer zo’n afdeling. Mensen die zo kwetsbaar zijn, hebben andere behoeften en hebben vaak meer aandacht nodig. Is het mogelijk deze afdeling weer in het leven te roepen of om iets te regelen dat daarop lijkt?

Mevrouw **Dekker** (D66) onderstreept het belang voor extra inzet voor deze groep mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Het gaat om een vrij grote groep waarvan twee derde geen startkwalificatie heeft en dat vindt D66 zorgelijk. Ze sluit aan bij de suggestie van de PvdA om commerciële partijen in te zetten. D66 vindt dat iedereen maatwerk nodig heeft, ook de hoogopgeleide werkloze die nog geen 50+’er is. Ze heeft een vraag over de doorontwikkeling van Paswerk en Pasmatch. Het is steeds hinken op twee benen. Vorig jaar is de Werkpas Holding in het leven geroepen, nu lijken dingen bij elkaar te komen en tegelijkertijd is er toegezegd dat er gedecentraliseerd gaat worden. Hoe verhoudt dit alles zich tot elkaar? Ze zou graag zien dat de wethouder de raad bij elke stap in het te verrichten onderzoek betreft. Ze vindt de term

“onoverbrugbaar” zo definitief klinken. Er wordt aangegeven dat als mensen met multiproblematiek te maken hebben, er eerst met zorg en het gezin aan de slag zal worden gegaan. Een baan echter biedt een krachtig houvast: inkomen, ritme, eigenwaarde. Meestal is dat een start om je leven weer op de rit te krijgen en gaat het niet andersom. D66 roept op om ervoor te waken om te snel te labelen dat mensen met multiproblematiek onoverbrugbaar zijn en dat eerst allerlei andere trajecten noodzakelijk zijn. Ze vindt dat moet worden vastgehouden aan het zo snel mogelijk bieden van perspectief op een zelfstandige toekomst. Als laatste zegt ze dat D66 groot voorstander is van de rol van sociaal wijkteams, hoewel ervoor gewaakt moet worden dat ze niet het afvoerputje worden van het sociaal domein worden. Het interdisciplinaire wijkteam moet vooral doen waar het goed in is. Er moeten niet te veel extra taken bovenop worden gelegd. De heer **Brander** (PvdA) meent dat juist als het gaat om zorg, mensen van het sociaal wijkteam soms kunnen denken dat een baan voor een bepaald persoon goed zou kunnen zijn. Het lijkt hem van belang dat daar dan ook de hulptroepen voor georganiseerd kunnen worden. Mevrouw **Dekker** (D66) geeft aan dat voor zo’n benadering de sociaal wijkteams niet op de juiste plek staan, want ze staan nu gekoppeld aan de groep onoverbrugbaren. Mevrouw **Van Ketel** (SP) zegt dat de UWV niet zo enthousiast is als er iemand met een Wajong-uitkering komt, omdat die graag een baan wil. De UWV raadt dit af en zegt bijvoorbeeld: Als het niet goed gaat, kom je in de bijstand terecht. Dat is voor jonge mensen geen prettig vooruitzicht. Zij kunnen in de bijstand komen, niet omdat ze niet hun best hebben gedaan, maar omdat een bedrijf failliet gaat of geen werk meer kan leveren. Deze mensen komen in zo’n geval niet terug in de Wajong. Hoe ziet de wethouder dit? Mevrouw **Jacobs** (AP) vraagt of mevrouw Van Ketel het over de garantiebanen heeft. Mevrouw **Van Ketel** (SP) zegt dat dit überhaupt aan de orde is bij jongeren met een Wajong-uitkering, die hun beperkingen kennen én graag aan het werk willen. Zij kunnen niet terugkeren naar de Wajong-uitkering en dat is een heel hoog hek. Mevrouw **Jacobs** (AP) is blij met deze heldere en duidelijke stukken. Ze gaat regelmatig met mensen mee naar de Sociale Dienst en merkt dat de gesprekken met de casemanager ten positieve heel anders gevoerd worden dan in het verleden. Ze is heel benieuwd naar de transitie van Paswerk naar een participatiebedrijf, want daar heeft ze geen plaatje bij. Er wordt gesproken over de inzet van commerciële bedrijven voor de makkelijk bemiddelbaren, maar zij ziet ook mogelijkheden bij andere categorieën. “Ken je stad” en “ken je klant” zijn mooie principes, ze vindt het alleen jammer dat dit eerste voor sommige casemanagers niet opgaat, omdat zij niet uit Haarlem komen. Wat is de caseload van de casemanagers momenteel? Deze zou een stuk lager moeten zijn nu in de nieuwe aanpak meer tijd aan de cliënten wordt besteed. Mevrouw **Barth** (CU) zegt dat haar fractie door tijdgebrek dit agendapunt niet heeft kunnen voorbereiden.

Wethouder **Langenacker** neemt de gemaakte complimenten met genoegen in ontvangst. Ze denkt dat inderdaad een slag is geslagen in de afgelopen tijd. Ze krijgt ook positieve signalen van klanten. Er wordt nu na de gesprekken ook direct naar het totaalplaatje gekeken om te bekijken hoe mensen verder kunnen worden geholpen.

Over de bijzonderedoelgroepenafdeling zegt ze dat de andere aanpak inderdaad niet is gelukt. In de praktijk worden nu wel weer enkele specialistische teams opgericht, die zich specifiek met een bepaalde doelgroep zal bezighouden. De invulling is anders dan vroeger, maar er is wel weer aandacht voor de specifieke behoeften van die doelgroepen.

Hulp bij het maken van een cv wordt al geboden in de eerste vier weken, maar ook later als mensen verder worden geactiveerd met hulp van Pasmatch.

Het is correct dat voor de 10% kansrijken vooral de commerciële bureaus worden ingezet. De UWV werkt hier ook steeds meer mee. Daarnaast is er een grote groep mensen die meer nodig heeft en daarvoor wordt Pasmatch ingezet. Ze is het ermee eens dat de term “onoverbrugbaar” heel definitief klinkt, terwijl dit zeker niet altijd de praktijk is. Het is niet het plan om deze groep mensen thuis te laten zitten. Ook deze mensen moeten zo snel mogelijk geactiveerd worden. De buurtbedrijven kunnen wellicht een bijdrage leveren, bijvoorbeeld voor het bieden van dagritme aan statushouders. Ze heeft zelf de ervaring dat dit al gebeurt. Het is de bedoeling dat voor deze

groepen de partners in de stad beter benut gaan worden. Soms kan het nodig zijn een uitvraag te doen bij partners van buiten de stad als die expertise verlangd is.

D66 heeft gevraagd naar het geplande onderzoek. Aan de ene kant is er SW, wat een uitstervend bedrijf is, en aan de andere kant zijn er veel ontwikkelingen gaande. De doelgroep die de gemeente eerst heeft bediend met Paswerk, is echter niet verdwenen. De gemeente wil een ruime groep anders gaan bedienen en laten uitstromen. Haarlem ziet samen met (de gemeenschappelijke regeling van) Paswerk diverse mogelijkheden. Paswerk kan zelfstandig niet doorgaan, maar het college denkt dat met een ander type organisatie toch meer kan worden betekend. De raad zal zeker bij dit proces worden betrokken. Voor de verkiezingen zal hierover een voorstel worden geleverd en ze verwacht dat dit na de verkiezingen zal worden geëffectueerd. Misschien dat tussentijds nog een keer een raadsmarkt over dit onderwerp wordt georganiseerd om het gesprek aan te gaan.

Binnen de nieuwe manier van werken zijn “ken je klant” en “ken je stad” inderdaad kernbegrippen. Regelmatig brengen de medewerkers bezoeken aan partners om te weten hoe de stad zo goed mogelijk benut kan worden om mensen weer kansen te bieden. Er zijn op dit moment geen exacte cijfers over de caseload van de klantmanagers. Iedereen wordt momenteel weer opgeroepen en inmiddels blijkt dat één gesprek vaak niet voldoende is. Er zijn soms meerdere gesprekken nodig en het is een reëel punt om te bekijken wat de caseload van de klantmanager is en of deze moet worden bijgesteld.

Mevrouw **Sterenbergh** (VVD) heeft gevraagd naar de werkdruk bij sociaal wijkteams. Tevens heeft ze de wethouder gevraagd meer inzicht te geven in de activiteiten in het kader van participeren in wijk en stad.

Wethouder **Langenacker** zegt een antwoord op deze tweede vraag toe. Het punt van de sociaal wijkteams herkent ze zeker. Er wordt veel van deze teams gevraagd. Er zal worden onderzocht of voor deze teams een rol zal zijn weggelegd in de begeleiding van juist hen die nog niet naar werk kunnen, maar van wie de wijkteams soms wel de kennis hebben aan welke organisaties ze gekoppeld kunnen worden om weer mee te kunnen gaan doen. Het is natuurlijk nu al zo dat als wijkteamleden bij mensen thuiskomen en constateren dat een persoon bemiddeling naar werk nodig heeft, er al lijntjes liggen naar Sociale Zaken.

Ze weet dat het UWV veel mensen met een Wajong-uitkering koppelt en al veel garantiebanen mogelijk heeft gemaakt. Dit is volgens haar een landelijke verplichting. Dit is ook wat Wajongers zelf graag willen. Ze herkent de opmerking van mevrouw Van Ketel niet.

De **voorzitter** stelt voor dat als mevrouw Van Ketel concrete signalen heeft, ze deze aan de wethouder doorgeeft zodat zij er later op terug kan komen.

Mevrouw **Van Ketel** (SP) stemt hiermee in.

De **voorzitter** constateert dat voldoende over dit onderwerp is gesproken.

10. Rondvraag

Mevrouw **Van Ketel** (SP) vraagt of het wethouder Snoek bekend is dat het bij jeugdzorg verboden is om een vertrouwenspersoon en/of cliëntondersteuner mee te nemen naar de voortgangsgesprekken of bij gesprekken over belangrijke beslissingen. Dit is vooral voor cliënten met een beperking een heel groot probleem. Daarnaast vraagt ze of het hem bekend is dat als je medicijnen gebruikt die eigenlijk onder de Opiumwet vallen, zoals Ritalin, je die niet mag gebruiken tijdens de voortgangsgesprekken en tijdens de omgang met kinderen. Deze medicijnen zijn voorgeschreven door een psychiater en zij gaat ervan uit dat die toch echt nodig zijn.

Wethouder **Snoek** vraagt zich af of beide vragen een volledige weergave van de praktijk omvatten. Over de eerste zaak heeft hij eerder met mevrouw Özogul contact gehad. Hij heeft haar toen laten weten wie waarvoor verantwoordelijk is. In de e-mail die daarover is gestuurd is naar voren gebracht dat de praktijk waar mevrouw Özogul tegenaan liep niet overeenkomt met de afspraken die de gemeente met de aanbieders heeft. Dit is een aandachtspunt. Over de praktijk uit de tweede vraag is hij niet van op de hoogte. Hij wil op voorhand niets zeggen over de correctheid ervan en zegt toe beide kwesties nader uit te zoeken en haar daarover adequaat te berichten.

Mevrouw **Van Ketel** (SP) zegt, onder verwijzing naar de vier steden die zijn uitgekozen om te gaan werken aan een andere inrichting van de bijstand, dat sommige andere steden toch het plan hebben opgevat om te gaan experimenteren met het anders inrichten van de bijstand. Is het mogelijk dat de wethouder erover nadenkt hierbij aan te sluiten?

Wethouder **Langenacker** antwoordt dat ze de raad hierover een brief heeft gestuurd. GroenLinks heeft haar eerder gevraagd om in te schrijven voor de experimenten. Ze heeft aangegeven dat het college het niet zag zitten om mee te doen conform de voorwaarden van het Rijk. Er wordt nu op enkele fronten al geëxperimenteerd. **Ze zegt toe de raad hierover over een tijdje nader te informeren.**

De **voorzitter** zegt dat de vraag van mevrouw Barth aan wethouder Botter vandaag technisch is beantwoord. Hij vraagt of dit nu afdoende is.

Mevrouw **Barth** (CU) is blij met dit antwoord, maar heeft nog een aanvullende vraag. De vraag ging over het onderzoeksrapport van de Ombudsman naar de kwaliteit van de vrouwenopvang. Vrouwen blijken vaak bij de voordeur al te maken te hebben met veel administratieve rompslomp, wat het hulpverleningsproces sterk bemoeilijkt. Door het antwoord van de wethouder is nu bekend dat de wethouder op de hoogte is van dit rapport en zal analyseren welke punten wel en niet aan de orde zijn bij de vrouwenopvang waarvoor Haarlem verantwoordelijk is. Wanneer krijgt de raad een brief met de reactie van het college op dit rapport? Wanneer komen de voorstellen om de aangekaarte problemen op te lossen?

11. Agenda komende commissievergadering(-en), actielijst en jaarplanning

De heer **Smit** (OPH) wil graag het ingekomen stuk 1.2 in de commissie bespreken om na te gaan of de commissie zich kan vinden in de voorgestelde tariefstellingen.

De heer **Spijkerman** (D66) wil graag stuk 2.8 agenderen. Op basis van die evaluatie worden wijzigingen door het college voorgesteld en hij verwacht dat de fracties daarover verschillend denken. Verder doet de wethouder de suggestie om een aantal mensen uit het veld uit te nodigen om te praten over de vraag of dit papier overeenkomt met de praktijk. Hij wil deze uitnodiging graag aannemen.

Mevrouw **Dekker** (D66) stelt voor om stuk 2.11 te agenderen. Ze wil hierover met de wethouder debatteren, omdat ze in de stukken niet terugvindt dat ook wordt ingezet op intensieve taalontwikkeling voor hoger opgeleide statushouders, terwijl dit wel was toegezegd.

De **voorzitter** stelt vast dat er draagvlak is voor deze voorstellen.

12. Niet beantwoorde raadvragen

Deze vragen zijn gisteren reeds beantwoord en komen ter kennisname op de eerstvolgende vergadering.

13. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 22.30 uur.